

For Inclusionism, Against Exclusionism

פרשת כי-תשא

(just an idea)

We read of what happened immediately asfter the incident of the golden calf—Ghod's displeasure, Moses' anger at the Israelites, and then—God orders Moses to pitch his tent outside the camp, away from the people. This he does, after which God speaks with him "face to face," and then—Moses returns to the camp of Israel and relays the message:

שמות פרק לג

(ז) ומשה יקח את האהל ונסה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה:
(ח) והיה כצאת משה אל האהל יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה:
(ט) והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה:
(י) וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו:
(יא) ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה

There is one question: what really is the meaning of המחנה? The פשוט seems to be as stated above, that Moses returned from his tent to the Israelite camp.

However, the Talmud at the end of (ברכות דף סג עמוד ב) gives the whole matter a quite different twist:

ודבר ה' אל משה פנים אל פנים... איכא דאמרי, כך אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: כשם שאני הסברתי לך פנים - כך אתה הסבר פנים לישראל, והחזר האהל למקומו: ושב אל המחנה וגו'. אמר רבי אבהו, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: עכשיו יאמרו הרב בכעס ותלמיד בכעס, ישראל מה תהא עליהם?

According to both interpretations, God wanted Moses to restore his tent to the ישראל , to remain with his people—despite their backsliding and stiff-neckedness—and not remove himself from their midst.

The first opinion rests on God's demand to Moses for reciprocity: I was kind and gentle and forgiving with you, showing you My פנים, now you must—for My sake—do the same towards your wayward people: *return to the camp of Israel!*

The second opinion is more in the nature of a mutual decision in which God lets Moses share: look, if we're both going to show our anger, they will be abandoned; what good will that do?

Either way, lesson is clear: *God wants us to be with our people, no matter how distant they are from Him. He wants us to identify with all of them, with their destiny, to make them feel included in the God-Moses dialogue, and not to exclude them.*